

Nro 49.

A' FELSŐ R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Költ Bétsben Pénteken Juniusnak 20-ik napján,
1800-ik éftendőben.

B é t s.

Itt tegnap-előtt (Jun. 18-dikán) Szeredánn dél-utáni 4 orakór, ilyen szokból által *officialis* tudósított adata ki fő Hadi Cancellaria : — „

„A' ma estvére ki-jövendő Bétsi Udvari Ujj-ságban találtató hír-adások között, meg-magyar-áztatnak azok az okok és környülállások, a' melyek a' Lovasság' Generálissának *Mélasnak* ide *Bétsbe* folytatott levelezését, fel-tartoztatták.

„Kétségen kívül valóvá tette ezen dologot a' mai naponn Kurir fővel nagy kerülés által ide *Bétsbe* meg érkezett *Colloredó* Regimentje helyi Gróf *Bánfi*, a' ki a' Generál *Mélas* tudósításai-

C c c

val együtt, *Genovának* Capitulatzió által Junius 4-dikénn történt el-foglaltatásának igen-igen örvendetes hírét is, ide hozta.

„A' Capitulatziónak Artikulussai, azon történetekkel együtt, a' melyek azután következtek. hónap, u. m. 19-dikben, fognak közöltetni a' publicummal.

* * *

Ugyantsak tegnap-előtt estvére kelve, a' Béisi Udvari Ujjság is ki-adattatván, abban ilyen *officialis* jelentést olvasunk azon okokról és környül-állításokról, a' melyek a' Gen. *Melas* tudósításainak el-kérését okozták: — „

„Lovasság' Generáliffától *Melastól*, Junius' 3-dikától fogva, semmi tudósítás nem érkezett, gyanítható képpen azért: mivelhogy az ellenségnek a' *Mailandi* földekre való bé nyomulása azt fogta okozhatni, hogy Gen. *Melas*, kerülő útkon nékénytelenítettett a' maga tudósításait Béts feré küldeni; és a' vizek is, a' lok elfözések miatt meg-áradván, a' posták' járásaikait fok helyekenn több napokik tartóztatták.

„Feldmarschallieutenant *Vukassowich* Junius' 9-dikénn azonközben azt írja, hogy ő az ellenséget, ennek elő-nyomulása közben, a' Lovasság' Generáliffától *Melastól* vett rendelések szerént, hathatóson tartóztatta légyen, hogy *Pizzighetone*, *Peschiera*, és *Mantua* váraikat őrző seregekkel meg-rakta, és, minthogy a' nagy számu ellenséges sereggel semmi valóságos ütközetbe magát belé nem botsáthatta, a' vezérlése alatt lévő sereget az *Adda* vize megé szállította.

„Gen. Májor *Loudon* írja a' *Bresciai* földről, hogy a' *Bresciai* hegyek' lakosai a' *Zabia*, *Trompia*, és *Camonica* nevü völgyekenn, kélzen állanak, hogy ezen völgyek' kapuit az ellenség' be-rontása ellen védelmezzék.

* * *

Tegnap reggel 10-dikben ki-adatá a' fő Hádi Cancellaria a' meg-igért Capitulátziót is, a' mely, egy felől, Anglus Admirál Lord *Keith*, és Auszriai Cs. Királyi Feldmarschallientenant *B. Ott*, mas felől pedig az ellenséges fő vezér *Massena* között, tökéleteslégre, ment, és a' melynek Izórol Izóra való fordítása, így vagyon:

„*Tractatus* -

„a' Frantzia tábor' jobb szárnyának, Genuából „való el-utazásáról, az *Olofz* tábor' fő vezére „*Massena*, Anglus Admirál Lord *Keith*, és Cs. „Királyi General *B. Ott*, mint a' városi bé-zár- „va tartó General, között:

1) *Art.* A' Frantzia tábornak jobb szárnya, a' melyre *Genua* városának védelmezése bizattatva vala, a' fő vezérjével és Stábjával együtt, lovaikkal, segyvereikkel, és bagazsiáikkal egyetemben, ki-maschéroz, oly véggel, hogy magát az említett *Olofz* tábor' centrumához tsátolja. — *Felelet.* A' Frantzia *Olofz* országai tábor' jobb szárnya, u. m. 8110 emberek, a' mely osztályra Genuának védelmeztetése bizattatva volt, ki maschérozik, és útját *Nizza* tartományán keresztül Frantzia országba vészi: a' hátra maradóok pedig a' tengerenn szállittatnak el *Antibeshez*. Anglus Adm. *Keith* arra kötelezi magát, hogy ezen fereget zwi bacukkal provideálja. Ellenben a' Frantziák részéről is, mind azok az Auszriai tiszték, a' kik a' General *Massena* tabora által a' Genuai tenger-partonn ezen elziendő alatt el-fogattattak, *in massa* vízszá adattatnak, ki vévén azokat, a' kik már vízszá tseréltettek. Ez az első *Artikulus* a' leg felsőbb gráditsu helybe-hagyás fzeréért egélfzzen bé-töltetik.

C c c *

2) *Art.* Mind az, a' mi ezen meg-nevezett jobb szárnyhoz tartozik, ágyuk és minden némü hadi munitziók, az Anglus hajós sereg által *Antibeshez*, vagy a' *St. Jouani* tenger-öbölbe, által szállítatnak. — *Fel.* He ybe hagyatik.

3) *Art.* A' meg-gyogyulandó-félben lévők, és mind azok, a' kik gyalog el nem útazhatnak, a' tengeren *Antibeshez* szállítatnak; és élelmek ezeknek is az első *Art.* szerént szolgáltatatik ki. — *Fel.* Helybe hagyatik.

4) *Art.* Azok a' betegek, a' kik az ispotályokban *Génuában* maradni kéntelenítetnek, mint az *Auftriaiak* ugy traktáltatnak, 's-meg-gyogyulásaik után ezek is a' 3 dik *Art.* szerént szállítatnak haza. — *Fel.* Helybe hagyatik

5) *Art.* *Génuá* várossa, valamint színtén ennek kikötőhelye is, neutrálisokká hirdettetnek, és az a' linea, a' mely ezen neutralitásnak kiterjedését meg határozza, az egyező Felek által mérettetik ki. — *Fel.* Minthogy ez az *Art.* tsak politikai adminisztráció' alá tartozó környülállásokat illet, erre-való-nézt nem áll a' Szövetséges Generálisok' hatalmában, hogy ez iránt valamire reá állhassanak; azonközben telyes hatalommal fel ruháztatva vagynak az aláirtak ki-nyilatkoztatni azt, hogy, mivel a' Császári Kirá'yi Felség méltoztatott a' *Génuai* népet a' maga védelme alá venni, bizonyos lehet *Génuá* várossa a'-felöll, hogy mind azoknak a' provisoriai rendelkezések, a' melyeknek meg-tétetések a' jelen való környülállások szerént szükségeseknek fognak tartattani, semmi némü más egyéb tzeljok nem fog lenni, hanem tsak a' közönséges boldogság és tsendesség.

6) *Art.* A' *Liguriai* nép' függetlensége, ismértesség-meg, és egy Hatalmasság is, a' mely a' *Liguriai* Respublikával mostan háboruba elegyedve vagyon, az ő Országglása-formájánn semmi változtatást ne tehessen. — *Fel.* Az előbbeni *Artiku-*

lusra tett Felelet, ezt a' 6-dikat is egészszén ki üressítette.

7) *Art.* Egy Liguriai személy is, a' ki közönséges hivatalt válott volt, vagy még most is hivatalban vagyon, a' maga politikai vélekedéséért telyefféggel meg ne támadtassék. — *Fel.* Senkinek egy általjában nem fog, sem az ő vélekedésének eddig való ki nyilatkoztatásáért, sem az eddig fenn-állott Országglás-formában való részesülésért, semmi terheltetése lenni: hanem az Auszriai seregeknek Génúába lejendő bé meneklektől fogva, a' tsendességnek minden meg-háborítói, a' fenn-álló törvények szerént fognak megbüntettetni.

8) *Art.* A' Frantziáknak, Génúaiaknak, és más minden lakosoknak, 's minden Génúába futott Olofszoknak, szabadságok légyen, pénzből, portékákból, és egyéb fel kelhetőkből álló javikkal együtt, akár szározonn akár vizenn, elmenni, a' mely végre nékiek ó hónapi passusok adatatnak. *Fel.* Helybe hagyatik.

9) *Art.* A' Génúai lakosoknak, a' két felöll való partoknak meg-látogathatására, és az azokonn való kereskedésre, telyes szabadság engedtetik. — *Fel.* Helybe hagyatik, az 5-dik Artikulus szerént.

10) *Art.* Egy paraszt is, sem magánoson sem csoportoson, fel-fegyverkezve, a' városba be nem botsáttatik. — *Fel.* Helybe hagyatik.

11) *Art.* A' Génúai lakosoknak a' lehető sietséggel eleség szolgáltattatik. — *Fel.* Helybe hagyatik.

12) *Art.* A' Frantzia seregnek a' városból az 1-ső Artikulus szerént való ki-mascherozás, a' Stábok' vezérjek által intéztetik-el. *Fel.* Helybe hagyatik.

13) *Art.* A' Frantzia tábor javainak biztonságban való maradására meg-kivantató frázsákat és kísérokét, a' Génúában lejendő Auszriai

Komendáns Generális fogja ki-állítani. — *Fel.* Helybe hagyatik.

14) *Art.* A' sebessékre és betegekre való gondviselés és szállítás végett, egy Frantzia Hadi Commissárius marad hátra; még egy más ugyan-
tsak Frantzia hadi Commissárius is nevezetik-ki, a' ki a' Frantzia seregeknek mind útjokban mind mind pedig Genuában kivántató eledeljeknek bizonyos el-intéztetésére vigyazzon, azt ki fogja, és ki-ozfza. — *Fel.* Helybe hagyatik.

15) *Art.* Generál *Massena* egy tisztet küld-ek a' *Piemonti* vidékekre, vagy másuvá, oly vég-
gel, hogy Generál Bonaparténak, Génua' ki-
üressítettödését tudtára adassa; ezen tisztnak szük-
séges passus és *Salva Guardia* adattatik. — *Fel.* Helybe hagyatik.

16) *Art.* Azok a' *Massena* fő vezér'táborához tartozó tisztek, a' kik ezen esztendő béli ellensé-
geskedéseknek el-kezdődésektől fogva el-fogat-
tattak, akár mely rangnak legyenek is, oly tel-tel alatt, hogy ki tseréltetődésekig nem tsatáz-
nak, Frantzia országba haza botsáttatnak. — *Fel.* Helybe hagyatik.

Toldalék Artikulusok — „

Az *Alla-Laterna* nevü kapu a' fel vonó híd mellett, és a' kikötő-hely' szája, egy Auszriai fegy-
veres tsopornak és két Anglus hadi hajóknak, Jun. 4-dikénn dél-után által adattatnak. —

Ezen alkunak meg készülése után, költsönös kezesek adattatnak egymásnak által.

Génua városának minden ágyui, munitziója, plánumai, és egyéb tábori készületei, a' Frantzia Commissáriusok által, a' Szövetséges Hatalmas-
ságok' Commissáriussaiknak hiveségesen által adat-
tatnak,

Készült, kettős irásban, a' *Covigliano'* erős-
ségében, a' Respublika' 8-dik esztendejében, az az
1800-ban Jun. 3-dikánn. —

Fő vezér Massena.

Lord Keith.

Ott, Feldmarschallieut.

Ezen Capitulatzióval együtt adta-ki a' *Bétsi* fő Hadi Cancellária az itt következő meg-jegyzéseket is: — „

„Midőn a' Gen. *Melas*ól Jun. 6-dikánn *Turin*-ból a' *Genuának* meg-vételéről szolló hirrel *Béts* felé el-küldetett Kapitány Gróf *Bánffi*, *Piacenza* várossához érkezett volna, itt ezen útonn, mivelhogy egy ellenséges sereg Junius' 7-dikénn már *Piacenza* mellé közelített volt, idébb nem jöhetett: tehát más felé t. i. *Genuának* kellett előbb útját venni, és úgy folytatta azt tovább, rész szerént a' tengerenn, rész szerént pedig a' *Luccai* hegyekenn, 's-a' *Bolognai*, *Ferrarai*, *Páduai* ország útonn, *Béts* felé.

„A' *Nizzai* Gróffágban feküdt Feldmarschallieutenant *Elsnitz*' vezérlése al it lévő fegyveres szakaszból azt írja Gen. *Melas* 6 dikban, hogy az elejibe adattatott rendelés szerént, a' többi seregeinkhez való tsatolódás végett, már *Ormeatól* el-jött légyen: 's-hogy az ellenség ötet tsak kevés idő alatt, és igen kitsiny számu sereggel követte, és a' *Col-di-Tenda* ellen is semmi próbát nem tett; hanem a' helyett, a' tenger' partjai felé közelgetett. — „Továbbá, márekkör Feldmarschallieutenant *Ott* is útban volt *Génua* alóll a' maga Divisiójával, 's-a' *Vogelsang*' és *Schellenberg*' 2 Divisióikkal, a' lévén czélozása, hogy, ezekkel a' fő táborhoz tsatolja magát. — „Kapitány Gr. *Bánffi*, mikor útját *Génua* felé folytatta, *Tortona* várossáun innen a' *Scrivia* vize mellett találta Junius' 8-dikánn *Ott* Generállal együtt ezen Divisióinkat, a' hól ekkör a' további rendelkezéseket várta Gen. *Ott*, *Melas* fő vezértől.“

A' *Duna* és *Lech* vizéik' mejjékeikről Gen.

B. Kraytól és Hertzeg Reusztól érkezett, 's a' fő Hadi Cancelláriáról ki-jött tudósítások, ez úttal Junius' 12-dikéig szolgálnak:

„Az ellenség (írja G. B. Kray) a' mi *Weisenhorn* mellett álló szélső posztjainkat 10-dikben meg támogta, és hátra nyomta: hanem a' miénknek segítségük érkezvén, ezeknek kitsiny vesztésekkel, az ellenség az ő előbbeni helyeire visszafelé nyomattatott. (Ez az ölszfe tsapás az *Ulma* és *Augsburg* között lévő linea' közepe' tadjánn esett).

„Ugyantsak 10-dikben a' *Wertach* vize mellett is (írja Gr. *Meerfeld*), az ő vezérlése alatt lévő fegyveres csoportunkat is meg-támogta két nagy szakasz ellenfé: és minekutánna a' miénket a' *Wertach* vizénn keresztül nyomta volna, *Buchloe* nevü helységet (mely is *Landsberg* és *Türkheim* között esik) el-foglalta.

„Mint ezen történet után Jun. 12-dikénn írja G. B. Kray, ez a' Gr. *Meerfeld* ellen ide *Buchloe* mellé elő nyomult ellenség, a' maga szakaszának egy részét *Landsberg* mellett hajós-hidónn a' vizénn keresztül szállította, egyfzersmind pedig ugyan akkor egy más szakaszát, *Augsburg* felé elő nyomitotta: melyre nézve Gen. Gr. *Meerfeld*, hogy a' *Monachium* mai való közösülést fenntarthassa, seregeit *Friedberg* felé vezérelte-el, és az *Augsburg* 's *Friedberg* között a' vámház mellett a' *Lech* vizénn lévő hidat is a' háta megett el-hányatta. míg az alatt, az ellenségnek nagyobb ereje által *Landsberg*nél hátra nyomattatott *Bavarus* seregek is, a' vélek együtt ott állott *Slávoniai* határnok Huszárokkal, útjokat (*Bavaria*' hataránn) *Greifenberg*hez vették.

„Jun. 11-dikénn Gen Májor Gr. *Gyulai* a' *Krumbach*nál (*Weissenhorntól* nem meszle) álló ellenséges posztot, meg-lepvén, azt visszafelé nyomta, és 150 köz emberekkel együtt több tiszteket el-fogott.

„Hasonló képpen meg-lepett Oberster *Tevall* is a' *Vécsay* Hatzárokka! egy ellenséges posztot, 's minekutánna annak egy nagy részét özlze vagdaltatta volna, 1 tiztet és 29 köz embert el-fogott.

„Jun. 12-dikénn dél-ut'in a' *B. Kray*' táborának szélső posztjai az egész *Laubheim és Rog enburg* között fekvő lineában meg-támadtattak, mely által semmi egyéb változás nem oktatott, azon kívül, hogy a' mi szélső posztjaikkak Kommandánstai, a' vezérléseik alatt lévő tiszposztokkal, a' már külömben is elejekbe adattatva volt rendelések szerént, a' meg határozottott postokka a' fő táborhoz közelébb szállottak.

„A' mi a' Hertzeg *Reusz*' seregeit (*Tyrolis* felé) illeti — Jun. 12-dikénn a' maga *Füssenben* lévő hadi szállásáról írta *H. Reusz*, hogy az ellenség ugyanakkor, a' mikor a' *Gr. Meerfeld*' seregét *Landsberghez* hátra nyomta, egyfzersmind a' *H. Reusz*' jobb szárnyának a' *Gr. Grüne*' vezérlése alatt *Gr Meerfelddel* *Kaufbayernél* özlze tsatólva állott szélső posztjára is réa ütött, és az után a' *Lech*' bal partján különbs sebességgel, előbb *Denklingenhez*, az után innét *Hohenpfort-hoz* is elő nyomult. *Grof Grüne* azonközben, a' *Waldek*' *Dragonyosainak* egy szárnyával és egy *Tzug Slavoniai Hatzársággal* ezen ellenséges tsoportra réa tsapván, ez magát *Denklingenig* ismét visszázavonta.

„Ugyanakkor, hogy az ellenségnek nagyobb ereje ezen alkalmatossággal *Augsburghoz* ujjanton elő nyomult, *Schongau*' tájján (*Füssen* és *Landsberg* között a' *Lech* partján) azonn posztjaira szállott visszázá, a' melyekenn a' maga utóbbi előnyomulásakör állott vólt. — „Továbbá 11 dikénn, a' *H. Reusz*' seregének itt *Schongaunál* vi-gyazatonn álló jobb szárnyára, az ellenség olyan nagy számmal réa ütött, hogy ezen helyet megtartanunk lehetlen volt.

„Azután a' *Lech* vizéhez nyomult elő az el-
lenséges sereg: a' miéink azonközben ötöt az ő
nagy száma és egész naponn tartó elő nyomulása
mellett is, estvéli 8 oráig tartóztatták, mind ad-
dig, míg minden széljel küldözve lévő posztjai-
kat öfzfze gyülytvén, és a' *Lech*' vize' jobb part-
jára által szállították, a' hídát magok után
széljel hányták, a' mely foglalatosságaiban a' *Gr.*
Grünne Generálmájor bölts előre való rendelései,
a' Slávoniai Határnok Hufzár Oberster *Morberth*'
és a' Nauendorf Reg.je béli Májor H. *Lichtenstein*'
munkásságaik által, igen jól segítették.

„Az ellenség 12-dikben számos lovasokból és
gyalogokból álló fegyveres szakaszt küldött el a'
maga *Kempteni* táborából, olyan sebességgel, hogy
az által a' *Wertach*' hidját el-foglalta, és a' 60-ik
gyalog Regimentünknek egy Kompániájába 's - a'
Waldek' Dragonyosainak 3 szárnyaiba is bé-vá-
gott: hanem, a' nevezett Kompánia' Komendáns-
sának Kapitány *Burzelnek*' különös vitézsége ál-
tal az előbbre való nyomulásban meg akadályoz-
tatott, mind addig, míg több seregeink által meg-
támodtatván, annyira vízfzáz verettetett, hogy már
déli 12 ora-tájban tökéletes hátrálásban foglal-
toskodott *Kempten* felé.

„Az újabbí jelentések szerént (írja H. *Reusz*),
valamint *Vorarlbergben* és a' *Graubundban*, úgy *Im-
menstadt*' tájjainn is, minden nap folynak de-
tsak apróság fizelső-poszti öfzfze tsapások.

Egyiptomnak állapotja.

„Az Egyiptomi újabb környülállásokat ille-
tő, de még addig mind kétségeseknek tettzfő tu-
dósítások, nagy részben meg-magyaráztattak az
onnét közelébről érkezett hajónn jött hír-adások
által, a' melyek a' közelébb múlthónapnak 24-di-
kén jutottak az Admirál *Keith*' kezéhez. Fel-
tévén azt, hogy Admirál *Keith* a' Frantzia fere-

geknek Egyiptomból való el-evezéseket meg nem engedhette, a' nélkül, hogy előbb az iránt a' maga Udvarától (*Londonból*) meg-határozott rendelést nem vett: tehát az Egyiptomi kikötő-helyeknek bé-zárva való tartatódások, telyefféggel félbe nem szakasztatott, annyival is inkább; mivelhogy Konfiántzinápolyban is nem voltak a' Capitulázióval meg-elégedve, és a' dolog' ki-menetelének meg-határozását, az Anglus Udvarra akarták bízni.

„*Kléber* fő vezér azonközben, a' Frantzia országban történt változásokról, 's ezeknek resultatumjokról, t. i. *Bonaparténak* Első Consulságra való emeltetéséről, tudósított, sőt az iránt is útasítást fogott kapni, hogy valameddig a' Frantziák *Málta* szigeténn meg-maradhatnak, addig ő is igyekezzen meg-tartani Egyiptomot, minthogy Egyiptomnak állapotját egészízen *Máltának* elvezéltése fogná meg határozni. *Kléber* egyszeriben csak el-kezdett lármázni, hogy az ő seregei Egyiptomban nem volnának bátorságban, melyre nézve azokat együvé győlytötte, és a' Nagy Vezírnek egy 10,000 emberekből álló seregére véletlenül reá rontott; 5700 Törökök el-hullottak, és a' többek el-szélesztődtek. Az el-szaladott Törökök meg vitték *Cairóba* a' hirt, hogy a' Frantziák a' Nagy Vezír' táborát újra meg támadták és meg-verték légyen: melynek hallására egy *Cairóban* fekvő Török sereg azonnal reá rohant mind azokra a' Frantziákra, a' kik még *Cairóban* tartózkodtak, és minyájokat, feleségeikkel gyermekeikkel egyetemben öszfe öldökölte, annyira, hogy még csak az sem maradt életben, a' ki *Alexandriához* hírt vihetett volna.

„A' Nagy Vezír is ezen történet után magát a' Capitulázióhoz többé telyefféggel nem tartván, az Egyiptomi lakosok közül egynek is, a' kikiről tudva volt azok, hogy a' Frantziákkal tar-

tottak, meg nem kegyelmezett; a' kik is tehát, hogy életeket meg tarthassák, valamennyik csak megmenekedhettek, a' Frantzia seregek' védelme alá szaladtanak, és az ő számokat meg-lehetősen megnevelték.

„Egyébaránt azonban, minthogy a' Nagy Vezír már *Cairo* vároffának és minden Egyiptomba vivő útaknak birtokában vagyon, a' Frantzia seregeknek nintsen többé módjok arra, hogy *Napkeleti Egyiptom* felöll további próbákat tehesenek.

„Ezen a' pontonn állottanak Egyiptomban a' környülálások éppen, a' mikor Áprilisnek 30-dikán Admirál Keithhez *Londonból* meg-érkezett *Livornóba* a' Capitulátziónak helybe-hagyattatása. Mi fog már lenni a' következése? hozzá fogják e' magokat a' Frantziák már most is tartani, vagy pedig ujj alkura lépnek? ezt ujjabb tudósításokból fogjuk meg érteni. — (Ez a' tudósítás, annyival is hitelesebb, hogy Lord Keithtől adattott-ki, és az Udvari Ujjságokban is ki-hirdettetett)

Olofz Ország.

Anconából írják, hogy a' *Törökök* már mind el-mentek onnét haza *Török országba*.

A' Pápa egy kitsiny utazást tett a' napokban *Velentzéből* *Páduába*, a' hol az ő szentsége ott léte alatt, minden estvékenn meg-világosított a' város.

Romában, az ott lévő *Komendáns Neapolitanus Generál Naselli*, mind azokat a' vásárosokat, a' kik a' *Romai Respublikának* fenn állása alatt, ott közönség'-jofszágait vásároltanak volt, mind ezen jofszágoknak arrok' meg-fordítása nélkül való visszafizetésére, kényszerítette; egyéb tekintetben is a' lehetőségig visszafizelték már min

den előbbeni rend-tartások, a' melyek *Romában* a' Frantziáknak oda menetele előtt fennállottak.

Frantzia Ország.

A' Párisi levelekből jegyzik-meg, hogy a' *Bel-ső Minifter Bonaparte Lucian*, a' Battyának az *Első Consulnak* Párisbólvaló el tavezása után, ezeket a' szavakat szalasztotta légyen ki a' szájánn: — „Reménség van, hogy Párisban nem soká meg fog *Olofz* országnak fel-támodása innepeltetni.

A' minap magok előtt a' Párisiak előtt is igen nagyítottnak lenni láttszott a' *Moniteurben* egy tudósítása *Generál Massenának*, a' melyben 11,800-ra tette a' maga *Genuából* való ki-ütései' alkalmatosságával el-fogott ellenséges fegyveresek számát (Most még annál hihetetelebbnek tetszhetik, mikor a' *Capitulatzióból* azt olvashatják, hogy *Massena* 8110 emberrel *maschérozott* légyen ki *Génuából*).

Elő adták a' napokban a' Párisi *Officiális* levelek azokat a' környülállásokat is, a' melyek az *Első Consulnak* a' *Bernard* hegyeinn való által-útazásával öfve-köttetve voltak: — „

„Maga a' tábor (igy szollnak egyebek közt ezen levelek), Május' 17, 18, 19, és 20 dikánn *takarodott* által a' *Sz. Bernard*' hegyeinn. A' *Chabran*' *Divisiója* 16 dikban ment által a' kis *Sz. Bernardonn*. A' hegyek igen meredékek, és hóval bé fedezettek voltak, a' melyek a' hadi készületeknek által-szállittatását felette terhessé tették. *Agyuzó Komendáns Marmont*, két eszközökkel élt ezeknek által-szállittatásokban. Az egyik eszköz egy vállu-formára ki-üregesített darab szál-fából állott; a' 8 fontos ágyuk és *haubitzok* ennek üregébe fektetődtek; ezt egy kötélnél fogva

100 emberek vontzoltak; és egy-egy ilyennek a' hegyen való által-vontatásával, két napot töltöttek el. A' másik eszköz, melyel az ágyuk' által szállításokban élt Gen. *Marmont*, valami cilindros szán volt, a' melyet *Gassendi* nevű Brigáderos kézzitett volt *Auxonnében*. A' 4 fontos ágyuk' tajgájit tiz ember vitte emelő rúdakkal: a' nagyobb ágyu-tajgák pedig széljel bontattak, és az emberek által darabonként hordattak által. A' munitziós szekereket is ki kellett üressíteni, 's a' munitziót ládákra rakva, emberek és öfzverek által vitetni, &c.

Német Ország.

A' *Berlini* Udvari Ujjság írja, hogy Orosz Császári Generalissimus Hertzeg *Suwarow Rinniskoi Italiskoi*, Május' 18-dikánn Pétersburgban valóssággal meg-holt légyen.

Baváriában igen hathatóson tétetnek minden féle hadi készülétek. Az ez előtt *absitot* kapott Bavarus katonák, a' kik még eddig meg nem házasódtak, mind öfzfe hivattatnak, és egy ugy nevezetű *Ország-védelvező-Légió* formáltatik belőlök, és *Monachiumban* vagyon az ő öfzfe gyülekezések' pontja: hanem ezek, ha a' fenyegetődző veszedelem el-enyészik, a' többi insurgenssekkel együtt ismét el bortsattatnak. Ennek-fellette a' Batalionok' poltlása végett, minden 40 Familiákból egy-egy ember vétetik-el katonának. — „Minthogy (igy szoll a' Választó Fejedelem a' maga ez iránt ki-adott rendelésében) ő Fejedelemsége az orizag-védelvező tábornak fő vezérféget tulajdon maga fogja által venni, és *Baváriai Wilhelm* Hertzeg is, mint a' leg idősebb General-Lieutenánt egyenesen tsak a' tilzta pátriótismustól indittatván, legedelemmel kíván a' hazá' védelvezésében lenni: mind ezekre való nézt,

azt lehet a' Baváriai hív jobbágyoknak hazájokhoz és Fejedelmekhez vizeltető fzeretektől várni, hogy őseiknek példájok fzerént ök is el-tökéltett bátorsággal egyesíteni fogják az Ország' és Fejedelem' záfzlója alatt magokat.

Magyar Ország.

Szeged, 2-dik Jun. — „

„Szeged várollában is meg jelent a' Magyar Játék Izini Társaság, és az el múlt Majusban az itt lévő Publicummal is meg kőitoltatta azon édes gyönyörölget, mellyet Nemzetünk, mind Anya nyelvének az illetén tárgyra való alkalmaztat-hatasábúl érezhet; mind pedig az illetén módon fenyt érzenylégeinek és hajlandóságainak kellemetes gyünöltsébúl valahára reménylhet. Két első héten *Föltö* városon egy vólt pulzta Templomban, mostan pedig mai Magazinumban jád-zottak, a' két utóltón azomba a' város közepe felé beljebb jöven, egy üress és tágas Só pajtába mulatták tökéletes meg elégedéfére a' közönséget, mind énekes, mint belzédes válogatott darabjaikkak. Szép példáját mutatta ezen Játék Izini Társaság hazafiúi buzgóságának avval is, hogy noha itt mulatása alatt kevés darabokat jádzhattott, azok közzül még is egyet Felséges Fejedelmünknek e' mostani haborús üdőkben lévő tetemes költségeinek némü némü pótolására felajánlott, és az akkoron bé vótt jövedelmet az itteni Fő Sós Tifzttségnek által is adta. Ohajtaná Szeged várossa ezen Játék Izini Magyar Társaságnak húzomos itten való maradását, ha annak szükséges meg tartására magat mentül elébb illendő állapotba helyheztethetné.

Harmadzori Hiradás.

Mint hogy az affzonyi nemnek jövendőbeli házas társnak és gazdaszozynak való nevelésében valamint a' fő, úgy az áll rendnél, a' jelen való és jövendőbeli nemzetségnek boldogsága áll; ennek okáért polgari két házas társak Pesten, a' kiknek gyermekeik nintsenek, és a' kik magokat alkalmatosoknak érzik a' leányzókat azoknak végzésekhöz képest nevelni és oktatni, el-tökéltették magokban, leányzókat nevelő kis Institutumot fel-állítani. Nem lévén nyerekedni kívánó szándékok a' mellett, hanem hogy a' köz jótök is erejek szerint elő mozdítsák; tehát annyival kevesbé gondolják tzeljokat el-hibázni, ha mellesleg bizonyítják, hogy ezen Institutumnál egy a' fő tárgyak közzül való a' gyermeki szeretet. Soha sem fogadnak is fel többet hatnál, úgy véltén, hogy többekkel tzeljokat el nem érhetik, korokra nézve egyet sem 7 elztendön alól, sem 15-ön fellyül. Az oktatások állani fog mindenféle affzonyi kézi és házi munkákban, mellyek mind itt, mind Német-Országban szokásban vagynak; a' Német nyelvben pedig olvasásra, írásra, levél írásra és tisztán 's folyvált való beszéllésre fognak tanittatni. E' léfzen az ö oktatásoknak fő része. Minden egyéb, még a' leg-pallérozottabb leányzónak is szükségtelen tudományok el-ma-radnak, de annyival inkább lelkeknek és sziveknek nemesítésérül gond viseltetik, és azért az olyanokra fognak tanittatni, mellyek oda tzel-loznak. Hosszas volna az egésznek ptánumát itt elő terjeszteni. Azon szüléknek és tütöröknek, a' kik ezen Institutum kezdőinél ez eránt vagy levélben, vagy pedig személyesen tudakozódni kívánnak, a' fel-tételek és ki fejezések eleikbe fognak terjeszteni. Ez eránt azok, a' kiket ez illet, ne sajnálják *Tzigler Fridrik* kis óra tsináló-nál Pesten a' Hatvani útában magokat jelenteni.